Lieta Nr.16770009336824.1

Tiesvedība Nr.1A/25/747

Latgales rajona tiesa

SPRIEDUMS

Latvijas Republikas vārdā

Rēzeknē 2025.gada 26.maijā

Latgales rajona tiesas tiesnesis I.Dzindzuks rakstveida procesā izskatīja /Persona A/, personas kods /Personas kods /, sūdzību parValsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Kārtības policijas biroja priekšnieka vietnieka /Datums A/ lēmumu Nr./Numurs A/.

Aprakstošā daļa

[1] /Datums F/ Valsts policijasLatgales reģiona pārvaldes Dienvidlatgales iecirkņa Izmeklēšanas nodaļas 8.grupas vecākā inspektore /Persona D/, pamatojoties uz Administratīvās atbildības likuma 116.panta 2.punktu, pieņēma lēmumu Nr./Numurs B/ par administratīvā pārkāpuma procesa uzsākšanu (turpmāk – amatpersonas lēmums par administratīvā pārkāpuma procesa uzsākšanu)attiecībā uz /Persona A/ sakarā ar to, ka /Datums N/ plkst. 17.15 kriminālprocesa ietvaros veiktās kratīšanas laikā /Persona A/ īpašumā esošajā dzīvoklī /Adrese F/, tika atrasti un izņemti 4,435 litri nelikumīgu alkoholisko dzērienu. Tādējādi, būdams rakstveida informēts par administratīvo atbildību gadījumā, ja gada laikā pēc paziņojuma saņemšanas viņa īpašumā /Adrese F/, tiks konstatēta nelikumīgu alkoholisko dzērienu izgatavošana (ražošana), glabāšana vai realizēšana, /Persona A/ pieļāva nelikumīgu alkoholisko dzērienu glabāšanu savā valdījumā esošajā nekustamajā īpašumā. Atbildība par šādu administratīvo pārkāpumu ir paredzēta Alkoholisko dzērienu aprites likuma 14.panta septītajā daļā.

[2] Ar amatpersonas /Datums D/ lēmumu Nr./Numurs C/, pamatojoties uz Administratīvās atbildības likuma 133.panta otro daļu, lēmuma par soda piemērošanu pieņemšanas termiņš pagarināts līdz /Datums AP/.

[3] Ar amatpersonas /Datums K/ lēmumu Nr./Numurs D/ (turpmāk – amatpersonas lēmums par soda piemērošanu) par Alkoholisko dzērienu aprites likuma 14.panta septītajā daļā paredzēto administratīvo pārkāpumu /Persona A/ piemērots naudas sods 100 naudas soda vienību apmērā, kas atbilst 500 EUR .

[4] /Persona A/ iesniedza sūdzību par amatpersonas lēmumu, kurā, pamatojoties uz Administratīvās atbildības likuma 119.panta pirmās daļas 1.punktu, 173.panta pirmās daļas 2.punktu, izteica lūgumu pilnībā atcelt amatpersonas lēmumu par soda piemērošanu un lietu izbeigt.

[5] Ar Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Kārtības policijas biroja priekšnieka vietnieka /Datums AO/ lēmumu Nr./Numurs E/ ir atjaunots procesuālais termiņš sūdzības iesniegšanai [termiņš noteikts līdz /Datums AN/] (turpmāk – lēmums par procesuālā termiņa atjaunošanu).

Lēmumā par procesuālā termiņa atjaunošanu norādīts, ka amatpersonas lēmums Nr./Numurs D/ par soda piemērošanu nodots pastā /Datums AM/ (pasta svītru kods RR931259280LV). Saskaņā ar Paziņošanas likuma 10.panta otrās daļas 2.punktu uzskatāms, ka amatpersonas lēmums par soda piemērošanu /Persona A/ tika paziņots

/Datums AL/. Inspektore /Persona D/ kļūdaini ievadīja APAS sistēmā informāciju, ka lēmums viņam paziņots /Datums M/. /Persona A/ sūdzība, kas Valsts policijā saņemta /Datums AK/, pieņemta izskatīšanai.

[6] Ar Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Kārtības policijas biroja priekšnieka vietnieka /Datums A/ lēmumu Nr./Numurs A/ (turpmāk – augstākās amatpersonas lēmums) amatpersonas lēmums par soda piemērošanu atstāts negrozīts, bet /Persona A/ sūdzība noraidīta.

[6.1] Augstākās amatpersonas lēmumā norādīts, ka lietai ir pievienoti šādi pierādījumi: divas VAS ”Latvijas pasts” kvītis par sūtījumu nosūtīšanu, /Persona A/ sūdzība, Zemesgrāmatu nodalījuma Nr./Numurs G/ noraksts, /Persona F/ nopratināšanas protokols, kratīšanas protokols, eksperta atzinums Nr./Numurs H/, /Datums U/ iestādes paziņojums Nr./Numurs I/, lēmums par administratīvā procesa uzsākšanu, /Datums J/ pavēste Nr./Numurs J/.

Izvērtējot pierādījumus, augstākā amatpersona secināja, ka amatpersona ir vispusīgi, pilnīgi un objektīvi izpētījusi visus lietas apstākļus to kopumā, pēc likuma un tiesiskās apziņas. Amatpersona lēmumā par soda piemērošanu ir pietiekošā apjomā norādījusi ziņas par administratīvā pārkāpuma izdarīšanas faktiskajiem apstākļiem un sniegusi pareizu lietā iegūto pierādījumu vērtējumu. Augstākā amatpersona atzina, ka amatpersonas lēmumā par soda piemērošanu konstatētie apstākļi un izdarītie secinājumi ir balstīti uz lietā esošajiem pierādījumiem, ir pareizi un pilnībā pietiekami, lai konstatētu /Persona A/ rīcībā administratīvo pārkāpumu, atbildība par kuru paredzēta Alkoholisko dzērienu aprites likuma 14.panta septītajā daļā. Lietā ir noskaidroti Administratīvās atbildība likuma 132.pantā minētie apstākļi un /Persona A/ administratīvais pārkāpums ir pierādīts ar lietā iegūtiem pierādījumiem.

[6.2] Sūdzības iesniedzēja argumentu, ka viņš netika pienācīgā kārtā informēts par to, ka viņam piederošajā Īpašumā tika konstatēta nelikumīgu alkoholisko dzērienu izgatavošana (ražošana), glabāšana vai realizēšana, un tāpēc viņam nebija tiesisko iespēju iespējamo pārkāpumu novērts, augstākā amatpersona atzina par nepamatotu un patiesībai neatbilstošu.

[6.2.1] No /Persona A/ sūdzības, ar kuru viņš pārsūdzēja amatpersonas lēmumu Nr./Numurs D/ par soda piemērošanu administratīvā pārkāpuma lietā Nr./Numurs F/, izriet, ka /Persona A/, kā Īpašuma īpašnieks un valdītājs rakstveidā tika informēts no amatpersonas puses par to, ka šajā nekustamajā īpašumā konstatēta nelikumīgu alkoholisko dzērienu izgatavošana (ražošana), glabāšana vai realizēšana, kā to paredz Alkoholisko dzērienu aprites likuma $9.^{1}$panta otrajā daļā noteiktais.

No amatpersonas lēmuma izriet, ka /Persona A/ sūdzībā norādīja un apliecināja, ka “/Datums Z/ (sūdzībā norādīts, ka /Datums AJ/) saņemot sev neizprotamu lēmumu, viņš vērsās policijā ar lūgumu izsniegt viņam lietas materiālu kopijas. /Datums W/ (sūdzībā norādīts, ka /Datums M/) saņemot lietas materiālu kopijas, konstatēja, ka tie satur viņam adresētu /Datums U/ paziņojumu”. Taču /Persona A/ minēja, ka šādu paziņojumu viņš nebija saņēmis un viņam nav zināms kādā veidā tas viņam tika nosūtīts un vai vispār tika nosūtīts.

No lietas materiāliem pievienota /Datums U/ paziņojuma Nr./Numurs I/, kas ir adresēts /Persona A/, satura izriet, ka adresāts tiek informēts ka kriminālprocesa Nr./NUmurs/ ietvaros tika konstatēts, ka /Adrese F/, konstatēta nelikumīgi izgatavotu alkoholisko dzērienu realizācija. Līdz ar to /Persona A/ tiek informēts par administratīvo atbildību saskaņā ar Alkoholisko dzērienu aprites likuma 14.panta septīto daļu.

Tādējādi augstākā amatpersona secināja, ka /Persona A/ savā sūdzībā apliecinājis, ka pirmo reizi paziņojumu Nr./Numurs I/ viņš saņēma /Datums W/, tas viņam tika nosūtīts uz viņa paša norādīto korespondences paziņošanas kanālu.

[6.2.2] Otru reizi par šādiem apstākļiem /Persona A/ tika informēts saņemot augstākās amatpersonas /Datums V/ lēmumu Nr./Numurs K/, kurš tika pieņemts, izskatot /Persona A/ /Datums AI/ sūdzību, kas Valsts policijā tika saņemta /Datums AH/.

Saskaņā ar APAS datiem šīs lēmums (Lēmums par lēmuma atcelšanu un lietas izbeigšanu administratīvā pārkāpuma lietā) tika nosūtīts /Persona A/ /Datums AG/ uz e-pastu. Atbilstoši Paziņošanas likuma 9.panta otrajai

daļai atkārtoti par to, ka viņam piederošajā nekustamajā īpašumā konstatēta nelikumīgu alkoholisko dzērienu izgatavošana (ražošana), glabāšana vai realizēšana, tika informēts /Datums AF/.

[6.2.3] Ņemot vērā to, ka /Datums N/ kriminālprocesa Nr./Numurs L/ ietvaros veiktās kratīšanas laikā /Adrese E/, tika konstatēta nelikumīgu alkoholisko dzērienu glabāšana, ir pamats secināt, ka no /Persona A/ rakstveida informēšanas Alkoholisko dzērienu aprites likuma 9.1panta otrajā daļā paredzētajā kārtībā nav pagājis 1 gads un šīs apstāklis lietā ir uzskatāms par pierādītu.

[6.3] Augstākā amatpersona norādīja, ka sūdzības iesniedzēja minētais, ka konkrētā administratīvā pārkāpuma procesā viņš nav saņēmis nevienu procesuālo dokumentu, izņemot lēmumu par administratīvā pārkāpuma procesa uzsākšanu Nr./Numurs B/, ir nepamatots un neatbilst patiesībai.

Saskaņā ar APAS datiem lēmums par administratīvā pārkāpuma procesa uzsākšanu Nr./Numurs B/ un /Datums J/ pavēste Nr./Numurs J/ tika nosūtīti /Persona A/ ar VAS "Latvijas pasts" starpniecību uz /Persona A/ deklarētās dzīvesvietas adresi - /Adrese D/. Tas ir /Persona A/ vienīgā deklarētā dzīvesvietas adrese kopš /Datums AE/. Saskaņā ar lieta pievienotu sūtījumu sarakstu ar svītrukodiem Nr.1827925, /Persona A/ adresēts sūtījums – reģistrēts pasta sūtījums ar svītrkodu Nr.RR930398767LV, pieņemts pasta nodaļā /Datums AD/.

Tādējādi secināms, ka amatpersonas lēmums par administratīvā pārkāpuma procesa uzsākšanu un pavēste /Persona A/ tika sūtīti ierakstītā pasta sūtījuma veidā uz citu valsti, ievērojot Paziņošanas likuma 10.pantā noteikto kārtību. Uzskatāms, ka /Persona A/ korespondenci ir saņēmis pēc trīs nedēļām pēc dokumenta nodošanas pasta pakalpojumu sniegšanas vietā, t.i., /Datums AC/.

Ierakstītā sūtījuma viedā ar nosūtītiem dokumentiem /Persona A/ tika paziņots par administratīvā pārkāpuma procesa Nr./Numurs M/ uzsākšanu, viņa atzīšanu par pie atbildības saucamo personu, kā arī /Persona A/ tika aicināts ierasties uz lietas izskatīšanu /Datums E/ plkst. 10.00, ievērojot Administratīvās atbildības likuma 79.panta trešajā daļā paredzētu termiņu.

Kaut arī /Persona A/ laicīgi tika aicināts uz administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanu, viņš nebija ieradies uz lietas izskatīšanu, kā arī nebija savlaicīgi paziņojis amatpersonai par neierašanās iemesliem. Tādējādi jau /Datums E/ iestājās tādi apstākļi, kas ļāva amatpersonai administratīvā pārkāpuma lietu izskatīt un lēmumu pieņemt bez /Persona A/ klātbūtnes. /Datums AB/ tika pieņemts lēmums par soda piemērošanu /Persona A/.

[6.4] Saistībā ar /Persona A/ argumentiem par atšķirībām juridiskajos jēdzienos – īpašuma tiesības, valdījuma tiesības un turējuma tiesības, augstākā amatpersona norādīja, ka saskaņā ar Administratīvās atbildības likuma 89.panta trešo daļu pie atbildības saucamajai personai ir pienākums pašai norādīt uz savu alibi, kā arī uz administratīvo atbildību izslēdzošiem apstākļiem. Ja pie atbildības saucamā persona uz šādiem apstākļiem nav norādījusi, amatpersonai nav pienākuma pierādīt to neesību un nav jādod to vērtējums nolēmumā.

/Persona A/ sūdzībā norādītais, ka Īpašums ir izgājis no viņa faktiskās varas, jo viņš patstāvīgi tajā nedzīvo un vairākus gadus dzīvo ārzemēs, augstākās amatpersonas ieskatā netiek uztverts par alibi apstākļiem. /Persona A/ nav atklājis tādus apstākļus un nav sniedzis nekādus pierādījumus par to, kādu konkrētu iemeslu un apstākļu dēļ valdījuma tiesības par šo Īpašumu nav ieguvis vai ir zaudējis, kā arī paziņojot šādus apstākļus, nav norādījis nevienu citu personu, kā Īpašuma tiesisko valdītāju.

Atbilstoši Zemesgrāmatas nodalījuma norakstam par Īpašuma īpašnieku ar Latgales rajona tiesas tiesneša /Datums AA/ lēmumu ir ierakstīts /Persona A/ uz /Datums O/ pirkuma līguma Nr.1582 pamata.

Saskaņā ar /Datums O/ pirkuma līgumu, kurš ir taisīts kā notariālais akts, Īpašumu tā pārdevējs apņemas nodot pircējam valdījumā un lietošanā šā līguma parakstīšanas dienā. Ar nodošanu uz pircēju pāriet arī visas tiesības un pienākumi, kas saistīti ar Īpašuma valdījumu un lietošanu.

Atsaucoties uz Civillikuma 994., 927., 876., 900.pantu, augstākā amatpersona secināja, ka nav pamata uzskatīt, ka /Persona A/ nav ieguvis vai ir zaudējis valdījuma tiesības par Īpašumu. Līdz ar to viņš ir atzīstams par

Īpašuma tiesisko valdītāju un īpašnieku, tāpēc ir atzīstams arī par Alkoholisko dzērienu aprites likuma 14.panta septītajā daļā paredzētā administratīvā pārkāpuma subjektu.

[6.5] Augstākā amatpersona uzskata, ka /Persona A/ arguments par piemērotā soda apmēru un lietderīgumu ir noraidāms. Par izdarīto administratīvo pārkāpumu viņš ir sodīts ar naudas sodu 500 EUR, kas ir puse maksimālā soda. Izvērtējot piemērotā soda atbilstību nodarījumam un sabiedrisko interešu aizskārumam (iepriekš sūdzības iesniedzējs vairākas reizes tika brīdināts, ka viņa īpašumā notiek nelikumīgu alkoholisko dzērienu izgatavošana (ražošana), glabāšana vai realizēšana, viņš nav novērsis apstākļus, kas ļaut turpināt administratīvos pārkāpumus, atbildību pastiprinošie vai mīkstinošie apstākļi nav konstatēti), kā arī to, ka sankcijai ir jābūt efektīvai, augstākā amatpersona uzskata, ka /Persona A/ uzliktais sods ir samērīgs un ir atzīstams par pamatotu.

[7] Par augstākās amatpersonas lēmumu /Persona A/ ir iesniedzis sūdzību, kurā, pamatojoties uz Satversmes 92.pantu, Administratīvās atbildības likuma 19.panta otro daļu, 28., 30., 33.pantu, 41.panta pirmo daļu, 81.panta pirmo daļu, 89.panta pirmo daļu, 93.panta pirmo daļu un otrās daļas 2.punktu, 121.panta pirmo daļu, 123., 131.pantu, 134.panta pirmās daļas 2.punktu, 153.panta pirmo daļu, 227.panta pirmās daļas 2.punktu, Paziņošanas likuma 10.pantu, atcelt pilnībā augstākās amatpersonas lēmumu un lietu izbeigt.

Sūdzības iesniedzējs augstākās amatpersonas lēmumu uzskata par prettiesisku un nepamatotu, balstītu uz lietā neesošiem un nepieļaujamiem pierādījumiem, kā arī pieņemtu nepareizi interpretējot materiālās un procesuālās tiesību normas.

[7.1] Atsaucoties uz Alkoholisko dzērienu aprites likuma 9.^{1}panta otro daļu, 14.panta septīto daļu, Administratīvās atbildības likuma 89.panta pirmo daļu, 93.panta pirmo daļu un otrās daļas 2.punktu, 28.pantu, 33.panta pirmo daļu, 81.panta pirmo daļu, Paziņošanas likuma 10.pantu, sūdzības iesniedzējs pauž viedokli, ka no šī normatīvā regulējuma izriet, ka, lai sauktu personu pie administratīvās atbildības par Alkoholisko dzērienu aprites likuma 14.panta septītajā daļā paredzētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanu, personām, kas veic administratīvā pārkāpuma procesu, sava pilnvarojuma ietvaros, likumā noteiktajā kārtībā un nepārkāpjot personu tiesības uz aizstāvību, jāiegūst un jānostiprina pierādījumi par personas vainojamību inkriminētajā administratīvajā pārkāpumā, tajā skaitā pierādot, ka persona rakstveida un normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā ir informēta par tās īpašumā konstatēto nelikumīgu alkoholisko dzērienu izgatavošanu (ražošanu), glabāšanu vai realizāciju.

[7.1.1] Sūdzības iesniedzējs norāda, ka /Datums Z/ pie savas iepriekšējas dzīvesvietas (12 Tiptree Grescent IG5 0SZ, Lielbritānija) durvīm atrada viņam adresētu vēstuli, kurā atradās amatpersonas /Datums X/ lēmums Nr./Numurs N/ par soda piemērošanu. Lēmumā norādīts, ka /Datums Y/ plkst. 15.20 viņš pieļāva nelikumīgu alkoholisko dzērienu realizāciju savā valdījumā esošajā Īpašumā, t.i., gada laikā pēc tam, kad viņš tika rakstveida informēts par administratīvo atbildību gadījumā, ja gada laikā pēc paziņojuma saņemšanas Īpašumā tiks konstatēta nelikumīgo alkoholisko dzērienu izgatavošana (ražošana), glabāšana vai realizācija. Pamatojoties uz Alkoholisko dzērienu aprites likuma 9.^{1}panta otro daļu un 14.panta septīto daļu ar /Datums X/ lēmumu Nr./Numurs N/ viņam tika piemērots naudas sods 280 EUR.

Sūdzības iesniedzēja ieskatā augstākās amatpersonas /Datums A/ lēmumā pareizi norādīts, ka izprasot un /Datums W/ saņemot administratīvā pārkāpuma lietas materiālus, viņš konstatēja, ka arī šī, vēlāk par prettiesisku atzītā lēmuma pamatā, bija paziņojums. Arī administratīvā pārkāpuma procesa lietā Nr./Numurs F/ nebija neviena pierādījuma par to, ka paziņojums jebkad viņam būtu nosūtīts vai izsniegts.

Ar augstākās amatpersonas /Datums V/ lēmumu Nr./Numurs K/ amatpersonas lēmums Nr./Numurs N/ tika atzīts par prettiesisku un atcelts, bet administratīvā pārkāpuma process izbeigts.

[7.1.2] Sūdzības iesniedzējs apstrīd, ka viņam būtu nosūtīts Valsts policijas /Datums U/ paziņojums Nr./Numurs I/. Viņš to saņēma realizējot savas tiesības uz aizstāvību, proti, vēršoties Valsts policijā ar lūgumu izsniegt viņam lietas materiālus.

Paziņojums ir datēts ar /Datums T/, minētajā datumā to pašrocīgi ir parakstījis Valsts policijas inspektors /Persona E/, bet /Datums R/ minēto paziņojumu elektroniski parakstīja Valsts policijas inspektore /Persona D/.

Minētais dokuments ir Valsts policijas izejošā korespondence, taču tas nedz /Datums S/, nedz /Datums R/ viņam normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā nosūtīts netika. Tādējādi no lietas materiāliem nav saprotams minētā paziņojuma sastādīšanas patiesais autors, datums un mērķis.

Paziņojumā ir norādīts, ka alkoholisko dzērienu realizācija Īpašumā ir konstatēta /Datums Q/. Savukārt sūdzības iesniedzēja īpašuma tiesības uz Īpašumu ir nostiprinātas Zemesgrāmatā tikai /Datums P/. Augstākā amatpersona sava lēmumā atsaucoties uz Civillikuma 994.panta pirmo daļu, norādīja, ka ar /Datums O/ pirkuma līgumu Nr.1582 Īpašumu tā pārdevējs nodod pircējam valdījumā un lietošanā šā līguma parakstīšanas dienā. Taču minētais pirkuma līgums lietas materiālos nav atrodams. Sūdzības iesniedzējs ieskatā augstākā amatpersona savos secinājumos acīmredzot ignorē Civillikuma 994.panta pirmo daļu, kura nosaka, ka līdz ierakstīšanai zemesgrāmatā nekustamā īpašuma ieguvējam pret trešajām personām nav nekādu tiesību: viņš nevar izlietot nevienu no priekšrocībām, kas saistītas ar īpašumu, un viņam nav jāatzīst par spēkā esošu visa uz šo nekustamo īpašumu attiecošās tās personas darbība, kura pēc zemesgrāmatām apzīmēta par šā īpašuma īpašnieku.

Civillikuma 987.pants nosaka, ka ar to vien, ka lietas īpašnieks to atsavinājis, vēl nepietiek, lai īpašuma tiesība uz lietu pārietu uz tās ieguvēju, ja līdz ar to nav izpildīts otrs nepieciešams noteikums, un proti, šīs lietas nodošana jaunajam ieguvējam. Ar nodošanu jaunais ieguvējs iegūst īpašuma tiesību uz lietu tādā pašā apmērā, kādā tā piederējusi lietas nodevējam.

Sūdzības iesniedzēja ieskatā Civillikuma 992.panta normas saturs nav jāsaprot burtiski. No tā izriet nevis tas, ka tiesības uz nekustamo īpašumu pāriet uz ieguvēju bez nodošanas, bet gan tas, ka attiecībā uz nekustamo īpašumu noteikums par nodošanu tiek izpildīts, izdarot ierakstu zemesgrāmatā. Tas nenozīmē, ka līdztekus ierakstīšanai zemesgrāmatā nodevējs arī ieved ieguvēju nekustamā īpašuma valdījumā.

[7.1.3] Rezumējot minēto, sūdzības iesniedzējs norādīja, ka administratīvās atbildības pamatā esošajam paziņojums bez saprātīgām šaubām nav iespējams konstatēt autoru, parakstīšanas datumu un mērķi, tas netika nosūtīts viņam normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā, iegūts prettiesiska administratīvā pārkāpuma ietvaros un ir vērsts uz tādas personas informēšanu, kuras īpašumā un valdījumā strīdus Īpašums iespējama pārkāpuma konstatēšanas dienā nav atradies.

[7.2] Lietā nav strīda par to, ka sūdzības iesniedzējs pastāvīgi dzīvo ārzemēs un nedz pārkāpuma fiksēšanas brīdī, nedz lēmuma par administratīvā procesa uzsākšanu pieņemšanas dienā Latvijā viņš neatradās. Īpašuma īpašniekam pastāvīgi atrodoties ārpus Latvijas, tam piederošais nekustamais īpašums neatrodas un nevar atrasties īpašnieka pastāvīgajā faktiskajā varā (valdījumā), jo trešajai personai iekļūstot Īpašumā pret īpašnieka gribu vai tam nezinot, īpašnieka valdījums tiek pārtraukts. Sūdzības iesniedzējs pauž viedokli, ka likumdevējs ir apzināti iekļāvis Alkoholisko dzērienu aprites likuma 14.panta septītās daļas dispozīcijā pienākumu konstatēt tieši personas valdījumu, nevis īpašumu, acīmredzot paredzot situācijas, kad īpašums ir izgājis no īpašnieka faktiskās varas. Tā tas ir noticis arī konkrētajā gadījumā, jo Īpašums nevarēja atrasties viņa faktiskā varā (valdījumā), pašam viņam pastāvīgi minētajā Īpašumā vispār neuzturoties un dzīvojot ārzemēs.

Sūdzības iesniedzēja ieskatā augstākā amatpersona ir nepareizi interpretējusi Alkoholisko dzērienu aprites likuma 14.panta septīto daļu un tā vietā, lai noskaidrotu personu, kuras valdījumā /Datums N/ atradās Īpašums, izvēlējusies saukt pie atbildības dzīvokļa īpašnieku, prezumpciju par valdījumu balstot uz lietā neesošiem pierādījumiem.

[7.3] Sūdzības iesniedzējs uzskata, ka amatpersonas lēmumā par soda piemērošanu nebija norādīts administratīvā pārkāpuma procesa uzsākšanas datums, nebija saprotams, kas, kur, kad un kā ir informējis viņu par Īpašumā iespējami notiekošo prettiesisko rīcību, kā tika aprēķināti lēmuma pamatā esošie termiņi, nebija norādīts neviens pierādījums, kas apstiprina viņa vainu inkriminētajā administratīvajā pārkāpumā.

Sūdzības iesniedzējs nepiekrīt augstākā amatpersona lēmumā norādītajam, ka amatpersonas lēmumā par soda piemērošanu ir pietiekošā apjomā norādītas ziņas par administratīvā pārkāpuma izdarīšanas faktiskajiem apstākļiem un sniegts pareizs lietā iegūto pierādījumu vērtējums.

Atsaucoties uz Administratīvās atbildības likuma normām un Satversmes 92.pantu, sūdzības iesniedzējs uzskata, ka, ņemot vērā nacionālajās un starptautiskajās tiesībās personām garantētās tiesības uz aizstāvību, nav pamatota augstākās amatpersonas nostāja, ka, izvirzot personām apsūdzības administratīvā pārkāpuma izdarīšanā, amatpersona var noteikt lēmuma saturu pēc saviem ieskatiem, ignorējot spēkā esošo normatīvo aktu prasības. Gan lēmumā par administratīvā pārkāpuma procesa uzsākšanu, gan lēmumā par soda piemērošanu ir jābūt norādītam precīzam administratīvā pārkāpuma faktisko apstākļu aprakstam jeb pārkāpuma fabulai, par kuru persona tiek saukta pie administratīvās atbildības, kā arī minēto darbību juridiskai kvalifikācijai, kas balstīta lietā nostiprinātajos pierādījumos

Saskaņā ar Alkoholisko dzērienu aprites likuma 14.panta septīto daļu atbildība par nelikumīgu alkoholisko dzērienu izgatavošanu (ražošanu), glabāšanu vai realizēšanas pieļaušanu savā valdījumā esošā kustamajā vai nekustamajā īpašumā ir paredzēta tikai tad, ja minētais pārkāpums konstatēts gada laikā pēc tam, kad persona tika rakstveida informēta par šajā īpašumā konstatēto nelikumīgu alkoholisko dzērienu izgatavošanu (ražošanu), glabāšanu vai realizēšanu.

Lēmumam par administratīvā pārkāpuma procesa uzsākšanu un lēmumā par soda piemērošanu jāsatur informācija par to, kad, kur un kādā veidā pie administratīvās atbildības sauktā persona bija rakstveida informēta par viņas valdījumā esošajā īpašumā konstatēto nelikumīgu alkoholisko dzērienu izgatavošanu (ražošanu), glabāšanu vai realizāciju, norādot, kādi pierādījumi to pierāda. Nesaņemot šādu minimālo informācijas apjomu persona nevar izprast tai inkriminētā pārkāpuma saturu un realizēt savas tiesības uz aizstāvību.

Sūdzības iesniedzējs paužviedokli, ka pretēji augstākās amatpersonas lēmumā izteiktajiem apgalvojumiem, šāda informācija nevienā no lēmumiem iekļauta nebija, kas kopsakarā ar viņa neinformēšanu par lietas izskatīšanas laiku un vietu rada būtisku tiesību uz aizstāvību aizskārumu.

[7.4] Sūdzības iesniedzējs paužviedokli, ka viņa neinformēšana par lietas izskatīšanas laiku un vietu ir patstāvīgs pamats pieņemto lēmumu atcelšanai.

Viņš nebija saņēmis paziņojumu par šīs administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanu, amatpersonas lēmums par soda piemērošanu viņam tika nosūtīts uz faktisko, nevis deklarēto dzīvesvietu, neviens no procesuālajiem dokumentiem netika nosūtīts ierakstītā pasta sūtījumā ar paziņojumu par sūtījuma izsniegšanu. Arī pieprasot un saņemot administratīvā pārkāpuma lietas materiālus viņam netika izsniegti dokumenti, kas apliecina to, ka viņam likumā noteiktajā kārtībā tika paziņots par administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanas laiku un vietu.

Savā deklarētajā dzīvesvietā (/Adrese D/) konkrētā administratīvā pārkāpuma procesa ietvaros ir saņēmis tikai /Datums J/ lēmumu Nr./Numurs B/ par administratīvā pārkāpuma procesa uzsākšanu. Lēmums tika izsniegts nevis sūdzības iesniedzējam, bet trešajām personām. Viņam /Datums M/ nosūtītajā dokumentu uzskaitījumā ir norāde tikai uz vienu kvīti par nosūtīšanu, savukārt augstākā amatpersona sava lēmumā uzskaitot lietā esošos pierādījumus, norāda jau uz divām šādām kvītīm. Sūdzības iesniedzējam nav zināms kas tā par otru kvīti un kādu informāciju satur.

Sūdzības iesniedzējam nav saprotams, kā un kad šādos apstākļos viņš varēja īstenot savas tiesības uz aizstāvību augstākās amatpersonas norādītajā apjomā un uz kādiem pierādījumiem ir balstīti augstākās amatpersonas secinājumi par pavēstes nosūtīšanu viņam, ja atsauces uz šādu pavēsti nav ne sākotnējā lēmumā, ne viņam izsniegtajos lietas materiālos.

[7.5] Atsaucoties uz Administratīvās atbildības likuma 19.panta otro daļu, kā arī uz tiesību doktrīnas atziņām, sūdzības iesniedzējs norādījis, ka augstākā amatpersona ir kļūdījusies savos aprēķinos, izvērtējot viņam piemērotā naudas soda apmēru. Alkoholisko dzērienu aprites likuma 14.panta septītā daļa paredz naudas sodu no 280 EUR līdz 700 EUR. Puse no šī maksimāli iespējama soda ir 350 EUR, nevis 500 EUR, kā tas norādīts augstākās amatpersonas lēmumā.

Augstākā amatpersona pamatojot piemērotā soda samērīgumu, norādījusi, ka sūdzības iesniedzējs jau vairākas reizes tika brīdināts, ka viņa Īpašumā notiek nelikumīgu alkoholisko dzērienu izgatavošana (ražošana), glabāšana vai realizēšana. Sūdzības iesniedzējs ieskatā brīdināšana jeb informēšana ir Alkoholisko dzērienu aprites

likuma 14.panta septītajā daļā paredzētā administratīvā pārkāpuma sastāva objektīvās puses obligāta pazīme un tā nevar būt par pamatu piemērotā soda palielināšanai vai samazināšanai. Turklāt sākotnējā lēmumā nav nekāda pamatojuma viņam piemērotā soda apmēram, bet augstākā amatpersona ne tikai ir kļūdījusies matemātiskajos aprēķinos, bet arī soda samērīguma izvērtējumā.

[7.6] Sūdzības iesniedzējs uzskata, ka augstākā amatpersona jauc savu no normatīvajiem aktiem izrietošo informēšanas pienākumu ar situāciju, kad persona, kurai tiek inkriminēts administratīvais pārkāpums, pati uzzina par iespējamo prettiesisko rīcību tai piederošajā nekustamajā īpašumā, turklāt uzzina to realizējot savas tiesības uz aizstāvību tādā administratīvā pārkāpuma procesa ietvaros, kurš pret personu tiek vērsts prettiesiski un tiek izbeigts uz personu reabilitējošā pamata. Faktu, ka augstākā amatpersona nav sapratusi informēšanas pienākuma tiesisko nozīmi konkrētā administratīvā pārkāpuma procesā apliecina gan sākotnēja lēmuma saturā pieļautās būtiskas procesuālās kļūdas, gan paša šāda informēšanas paziņojuma neloģisks un normatīvajiem aktiem neatbilstošs saturs, gan no augstākās amatpersonas lēmuma izrietošs uzskats, ka informēšanas pienākuma izpilde ir nevis inkriminētā administratīvā pārkāpuma sastāva obligāta pazīme, bet vainu pastiprinošs apstāklis. Sākotnējā lēmuma saturā pieļautās procesuālās kļūdas ir vērtējamas kopsakarā ar viņa neinformēšanu par lietas izskatīšanas laiku un vietu, lēmumu par saukšanu pie administratīvās atbildības pieņemot aizmuguriski, tādējādi būtiski pārkāpjot viņa tiesības uz aizstāvību.

Sūdzības iesniedzēja ieskatā viss iepriekš minētais kopsakarā ar kļūdaino materiālo tiesību normu interpretāciju, neizprotot valdījuma un īpašuma institūtu juridiskās atšķirības, noveda pie prettiesiska lēmuma pieņemšanas.

[8] /Datums L/ Latgales rajona tiesā saņemts /Persona A/ paskaidrojums, kurā viņš norādījis, ka viņš nebija informēts par administratīvā pārkāpuma lietas Nr. /Numurs M/ Valsts policijā, turklāt amatpersonas /Datums K/ lēmums par soda piemērošanu viņam tika nosūtīts uz faktisko, nevis deklarēto dzīvesvietu.

Augstākās amatpersonas lēmumā norādīts, ka lietas materiālos ir /Datums J/ pavēste Nr./Numurs J/, kura esot nosūtīta uz viņa deklarēto dzīvesvietu – /Adrese D/.

/Datums I/ tiesai tika nosūtīts lūgums izsniegt pavēstes kopiju, ja tā ir lietas materiālos.

/Datums H/ saņemot no tiesas pavēstes kopiju, sūdzības iesniedzējs secināja, ka pretēji augstākās amatpersonas lēmumā norādītajām tā ir nosūtīta uz citu, ar sūdzības iesniedzēju nesaistītu adresi – /Adrese A/. Sūdzības iesniedzēja ieskatā tieši tāpēc, lai neradītu šaubas par valsts policijas rīcības tiesiskumu, pavēste netika izsniegta viņam kopā ar citiem lietas materiāliem.

Atsaucoties uz Administratīvās atbildības likuma 131.pantu, 134.panta pirmās daļas 2.punktu, 33.panta pirmo daļu, 41.panta pirmo daļu, sūdzības iesniedzējs paudis viedokli, ka Valsts policijas amatpersona /Persona D/ ir rīkojusies prettiesiski, neinformējot viņu par lietas izskatīšanu. Tādējādi tika pārkāptas viņa tiesības uz aizstāvību. Turklāt augstākā amatpersona pavirši pārbaudījusi lietā esošos pierādījumus, tādā veidā sava lēmumā par pierādītiem atzīstot nepatiesas ziņas par faktiem.

[9] /Persona A/ sava sūdzībā izteica lūgumu administratīvā pārkāpuma lietu skatīt rakstveida procesā.

Atbilstoši Administratīvās atbildības likuma 178.panta pirmajai daļai, 180.pantam tiesa administratīvā pārkāpuma lietu izskata rakstveida procesā uz lietā esošo dokumentu pamata.

Motīvu daļa

[10] Pārbaudījusi administratīvā pārkāpuma lietas materiālus un izvērtējusi pārsūdzētā augstākās amatpersonas lēmuma tiesiskumu un pamatotību kopsakarā ar sūdzībā ietvertajiem argumentiem, tiesa atzīst, ka augstākās amatpersonas lēmums ir atceļams pilnībā un administratīvā pārkāpuma lieta izbeidzama pilnībā.

[10.1] Saskaņā ar Administratīvās atbildības likuma 48.pantu tiesas uzdevums administratīvā pārkāpuma procesā ir kontrolēt administratīvā pārkāpuma procesa ietvaros pieņemto nolēmumu tiesiskumu un pamatotību.

Administratīvās atbildības likuma 178.pants noteic, ka tiesa administratīvā pārkāpuma lietu izskata sūdzībā vai protestā izteikto prasību apjomā un ietvaros, kurus nedrīkst pārsniegt, izņemot gadījumus, kad tiesai rodas šaubas par tās personas vainu, kura saucama pie atbildības, vai par atbildību pastiprinošiem apstākļiem.

Tādējādi tiesa pārsūdzētā lēmuma pārbaudes apjomu un robežas noteic, ņemot vērā sūdzībā izvirzītos argumentus, iebildumus un prasījumus. Turklāt no prasībām par sūdzības apjomu un robežām, kā arī no principa, ka katrā nākamā stadijā tiek pārbaudīta iepriekšējā stadijā pieņemtā lēmuma pamatotība un likumība, izriet, ka izskatot sūdzību par augstākās amatpersonas lēmumu, tiesa nav tiesīga vērtēt argumentus, iebildumus vai prasības, par kuriem nebija minēts sūdzībā par amatpersonas lēmumu, jo augstākā amatpersona nebija par tiem informēta un savā lēmumā nebija par tiem sniegusi viedokli.

[10.2] Tiesa atzīst, ka lietā pastāv strīds par faktiskajiem lietas apstākļiem, materiālo tiesību normu interpretāciju un piemērošanu, par soda mēru, par procesa ietvaros amatpersonas pieļautiem būtiskiem procesuāliem pārkāpumiem, t.i., procesuālo tiesību normu interpretāciju un piemērošanu.

Izvērtējot lietas materiālus, tiesa ir konstatējusi augstākās amatpersonas lēmuma atcelšanas pamatu, kas saistīts ar amatpersonas lēmuma pamatojuma trūkumu, kura dēļ augstākās amatpersonas lēmums atzīstams par prettiesisku. Tas ir patstāvīgs augstākās amatpersonas lēmuma atcelšanas pamats, kas izriet no iesniegtās sūdzības satura.

[10.3] Administratīvās atbildības likuma 129.pants paredz divas administratīvo pārkāpumu lietu kategorijas: 1) lietas, kuras tiek izskatītas tūlīt pēc pārkāpuma konstatēšanas (lietas izskatīšana pārkāpuma konstatēšanas vietā) un 2) lietas, kuras netiek izskatītas tūlīt pēc pārkāpuma konstatēšanas (lietas izskatīšana iestādē).

Likumdevējs ir paredzējis divus gadījumus, kad lieta nav izskatāma pārkāpuma konstatēšanas vietā. Viens no tiem ir, ja administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšana pārkāpuma konstatēšanas vietā nav iespējama vai ir būtiski apgrūtināta. Šajā gadījumā var būt gan tiesiskie šķēršļi (ir jāizlemj kāds procesuālais jautājums), gan faktiskie.

Konkrētajā gadījumā administratīvā pārkāpuma lieta tika izskatīta iestādē. Amatpersonas lēmumu par soda piemērošanu sūdzības iesniedzējs saņēma /Datums G/.

[10.4] Atbilstoši Administratīvās atbildības likuma 153.panta pirmās daļas prasībām, ja lietā ir pieņemts lēmums par soda piemērošanu, lēmumā ir iekļaujama pamatinformācija (Administratīvās atbildības likuma 153.panta pirmās daļas 1.-4.punkts), kas kalpo lietas identificēšanai un saziņas nodrošināšanai ar procesa dalībniekiem, un informācija, kas attiecas uz lēmumu lietā pēc būtības (Administratīvās atbildības likuma 153.panta pirmās daļas 4.-10.punkts). Saskaņā ar Administratīvās atbildības likuma 153.panta pirmās daļas 6., 7., 8. un 9.punktu lēmumā par soda piemērošanu jānorāda ziņas par administratīvā pārkāpuma izdarīšanas faktiskajiem apstākļiem, lietā iegūtie pierādījumi, lēmuma pieņemšanas tiesiskais pamats, tai skaitā tiesību norma, kas paredz atbildību par administratīvo pārkāpumu, administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanā konstatētos atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Atbilstoši juridiskās literatūras atziņām lēmumā par soda piemērošanu ne tikai formāli jānorāda Administratīvās atbildības likuma 153.panta pirmās daļas 6., 7. un 8.punktā minētās ziņas, bet tam ir jābūt pamatotam pēc būtības. Lēmumā pamatojumā ir jāatspoguļo cēloņsakarība starp konstatētajiem faktiem, tiesisko regulējumu un pieņemto lēmumu. Turklāt lēmuma pamatojumam ir jābūt racionālam un kvalitatīvam. Tiesa piekrīt juridiskajā literatūrā paustajam viedoklim, ka lēmums ir pamatots, ja no tā satura adresāts gūst skaidrību, kāpēc ir pieņemts tieši šāds lēmums, kā arī augstākā amatpersona un tiesa var pārliecināties par lēmuma tiesiskumu. Nepieciešamība pamatot pieņemto lēmumu izriet no patvaļas aizlieguma principa un kalpo tam, lai ikviena persona varētu izsekot, kā tiesību piemērotājs ir nonācis līdz konkrētam risinājumam (sk. *Autoru kolektīvs E.Danovska un G.Kūtra zinātniskajā redakcijā. Administratīvo pārkāpumu tiesības. Administratīvā atbildības likuma skaidrojumi. Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2020., 418.-419.lpp.)*.

[10.5] Izvērtējot amatpersonas lēmumu par soda piemērošanu, tiesa secina, ka tajā ir norādītas ziņas par konstatētajiem administratīvā pārkāpuma izdarīšanas faktiskajiem apstākļiem, administratīvā pārkāpuma procesa

uzsākšanas tiesiskais pamats, tiesību norma, kas paredz atbildību par administratīvo atbildību, kā arī /Persona A/ piemērotais sods.

Tiesa secina, ka amatpersonas lēmumā par soda piemērošanu nav norādīti lietā iegūtie pierādījumi un nav sniegta pierādījumu analīze (konstatēto apstākļu un argumentu vērtējums, kā arī secinājumi). Respektīvi, amatpersonas lēmumā nav atspoguļota cēloņsakarība starp konstatētajiem faktiem, tiesisko regulējumu un pieņemto lēmumu. Tādējādi tiesa secina, ka amatpersonas lēmumā trūkst pamatojuma.

Lēmums par administratīvā pārkāpuma procesa Nr./Numurs M/ tika uzsākts /Datums F/, savukārt lēmums par soda piemērošanu /Persona A/ pieņemts /Datums E/ (ar /Datums D/ lēmumu lietas izskatīšanas termiņš tika pagarināts). Respektīvi, līdz administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanai un lēmuma par soda piemērošanu /Persona A/ pieņemšanai pierādījumi, kas ir pievienoti lietas materiāliem, uz to brīdi jau tika iegūti un noformēti, un amatpersonai bija iespēja norādīt tos lēmumā. Izlemjot lietu pēc būtības, amatpersonai savā lēmumā vajadzēja norādīt /Persona A/ vainojamību apstiprinošos pierādījumus un sniegt vismaz nelielu minēto pierādījumu vērtējumu (vainojamības motivāciju). Pretēji augstākās amatpersonas lēmumā norādītājam (sk. sprieduma [6.1] punktu), tiesa uzskata, ka izskatāmajā lietā amatpersonas lēmumā tāda pamatojuma nav.

Turklāt konkrētajā gadījumā administratīvo pārkāpumu nebija fiksējusi (konstatējusi) amatpersona, lai lēmumā par soda piemērošanu norādītos administratīvā pārkāpuma izdarīšanas apstākļus atzītu par pierādītiem bez papildu procesuālo darbību veikšanas, kā to nosaka Administratīvās atbildības likuma 90.panta trešā daļa.

[11] Alkoholisko dzērienu aprites likuma 14.panta septītās daļas sankcija paredz piemērot naudas sodu fiziskajai personai no piecdesmit sešām līdz simt četrdesmit naudas soda vienībām.

Lai sasniegtu soda mērķi, piemērot taisnīgu un atbilstošu sodu, likumā ir noteikti administratīvā soda piemērošanas noteikumi. Tiesību piemērotāja rīcības brīvība soda noteikšanā pastāv attiecībā uz šādiem administratīvā soda piemērošanas aspektiem: 1) kurš no pamatsodiem ir piemērojams – brīdinājums vai naudas sods; 2) kāds naudas soda mērs ir nosakāms.

Atbilstoši Administratīvās atbildības likuma 19.panta otro daļu, nosakot administratīvā soda veidu un mēru, ņem vērā izdarītā pārkāpuma raksturu, pie atbildības saucamās personas personību, mantisko stāvokli, pārkāpuma izdarīšanas apstākļus, atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus. Pārkāpuma raksturs, pie atbildības saucamās personas personība, tās mantiskais stāvoklis un pārkāpuma izdarīšanas apstākļi ir tādi apstākļi, kuru izvērtēšana ir atstāta tiesību piemērotāja ziņā. Savukārt apstākļi, kuru iespējamo ietekmi uz administratīvā soda veidu un mēru likumdevējs jau ir izvērtējis, ir administratīvo atbildību mīkstinošie un pastiprinošie apstākļi.

Tiesa atzīst, ka, nosakot soda veidu un mēru, amatpersona nav izvērtējusi izdarītā pārkāpuma raksturu, /Persona A/ personību, mantisko stāvokli un pārkāpuma izdarīšanas apstākļus. Tāpat amatpersonas lēmumā nav norādīti amatpersonaskonstatētie /Persona A/ atbildību ietekmējošie apstākļi.

[12] Augstākā amatpersona savā lēmumā ir atreferējusi pierādījumus, kas pierāda /Persona A/ vainojamību viņam inkriminētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanā, kā arī atzinusi, ka amatpersona lēmumā par soda piemērošanu ir pietiekošā apjomā norādījusi ziņas par administratīvā pārkāpuma izdarīšanas faktiskajiem apstākļiem un sniegusi pareizu lietā iegūto pierādījumu vērtējumu. Tāpat augstākā amatpersona atzina, ka amatpersonas lēmumā par soda piemērošanu konstatētie apstākļi un izdarītie secinājumi ir balstīti uz lietā esošajiem pierādījumiem, ir pareizi un pilnībā pietiekami, lai konstatētu /Persona A/ rīcībā administratīvo pārkāpumu, atbildība par kuru paredzēta Alkoholisko dzērienu aprites likuma 14.panta septītajā daļā.

[12.1] Augstākas amatpersonas uzdevums ir likumā paredzētajos gadījumos labot amatpersonas pieļautās kļūdas vai nepilnības sākotnējā lēmumā, atceļot amatpersonu prettiesiskus lēmumus vai papildinot tiesiskus lēmumus ar pārliecinošāku pamatojumu un detalizētu pārkāpēja argumentu izvērtējumu. Šajā otrajā procesa posmā iestādē lēmums tiek pieņemts vēlreiz lietu izskatot pēc būtības saistībā ar sūdzībā norādītajiem apstākļiem. Strīdus apstākļus augstāka amatpersona noskaidro, pamatojoties uz tiem pierādījumiem, ko procesa ietvaros ir guvusi un izvērtējusi amatpersona.

Juridiskajā literatūrā, raksturojot administratīvā pārkāpuma procesa iestādē otro posmu, atzīts, ka, konstatējot amatpersonas (institūcijas) lēmuma pamatojuma trūkumu, augstākai amatpersonai primāri vajadzētu novērtēt pamatojuma trūkuma būtiskumu, proti, vai pamatojums ir tikai nepilnīgs, kopumā neliedzot saprast, kādu faktisko un tiesisko apstākļu dēļ pieņemts konkrēta satura lēmums, vai tomēr pamatojumā ir būtiski trūkumi, vai pamatojuma nav vispār, un tas liedz augstākai amatpersonai pārbaudīt amatpersonas (institūcijas) lēmuma tiesiskumu un pamatotību. Ja pamatojums ir nepilnīgs, tad augstākai iestādei šis trūkumus būtu jānovērš savā lēmumā. Savukārt, ja pamatojuma nav vispār vai nepilnības ir būtiskas, tad šāds lēmums būtu atzīstams par prettiesisku un atceļamu, jo pārsūdzības stadijā prettiesisks lēmums nedrīkst kļūt tiesisks *(*sk.*Autoru kolektīvs E.Danovska un G.Kūtra zinātniskajā redakcijā. Administratīvo pārkāpumu tiesības. Administratīvā atbildības likuma skaidrojumi. Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2020., 455.-456.lpp.)*Tādējādi rezumējams, ka, ieviešot šādu tiesisko regulējumu, likumdevējs ir liedzis augstākai amatpersonai zemākas amatpersonas prettiesisku lēmumu pārveidot par tiesisku.

[12.2] Pierādīšanas pienākums administratīvā pārkāpuma procesā ir amatpersonai (iestādei). Pārbaudot amatpersonas lēmuma pamatojumu, tiesa nevar piekrist augstākās amatpersonas lēmumā norādītajam, ka amatpersonas lēmumā ir sniegts iegūto pierādījumu vērtējums. Amatpersonas lēmumā pierādījumu uzskaitījuma un to vērtējuma vispār nav, tāpēc nevar izsecināt ar kādiem pierādījumiem un kādiem argumentiem tika balstīti secinājumi par /Persona A/ vainīgumu administratīvā pārkāpuma izdarīšanā, atbildība par kuru paredzēta Alkoholisko dzērienu aprites likuma 14.panta septītajā daļā.

Amatpersonas lēmuma pamatojuma iztrūkums, t.i., neesība, ir objektīvais šķērslis augstākai amatpersonai pārbaudīt un vērtēt šāda lēmuma tiesiskumu. Augstākā amatpersona nevar amatpersonas vietā sniegt pierādījumu sākotnējo vērtējumu, jo tādējādi zūd administratīvā pārkāpuma procesa jēga un būtība. Augstākai amatpersonai vajadzēja pārbaudīt, vai amatpersona pareizi ir izvērtējusi pierādījumus un izdarījusi pareizus secinājumus. Taču amatpersonas lēmumā par soda piemērošanu nenorādot pierādījumus, pamatojoties uz kuriem izdarīts secinājums par /Persona A/ vainojamību administratīvā pārkāpuma izdarīšanā, nav iespējams pārbaudīt, kādā veidā amatpersona nonāca pie konkrēta secinājuma. Tādējādi tiesa atzīst, ka, konstatējot pamatojuma neesību amatpersonas lēmumā, augstākai amatpersonai šādu lēmumu vajadzēja atzīt par prettiesisko un atcelt. Izskatāmajā gadījumā augstākā amatpersona prettiesisko lēmumu nav atcēlusi, bet ir pārveidojusi to par tiesisku, sniedzot savu /Persona A/ vainojamības pamatojumu.

Augstākās amatpersonas pieļauto pārkāpumu, neizvērtējot pamatojuma trūkumu un tiesiskumu amatpersonas lēmumā par soda piemērošanu, kā arī neatceļot prettiesisku lēmumu, bet padarot prettiesisko lēmumu par tiesisku, tiesa atzīst par būtisku, kas ir pamats atzīt augstākās amatpersonas lēmumu par prettiesisku un atceļamu.

[13] Tiesa pati nevar labot amatpersonas un augstākās amatpersonas lēmumos pieļautās kļūdas, tādējādi šajā pārsūdzības stadijā prettiesisku lēmumu padarot par tiesisku. Tiesas pienākums, izspriežot lietu pēc būtības, ir kontrolēt, pārbaudīt un izvērtēt augstākās amatpersonas lēmuma tiesiskumu un pamatotību.

Konstatētais augstākās amatpersonas pieļautais procesuālais pārkāpums ir būtisks un tiesvedības stadijā to nav iespējams novērst, jo Administratīvās atbildības likums neparedz iespēju atcelt augstākās amatpersonas lēmumu un nodot lietu jaunai izskatīšanai. Izskatījusi administratīvā pārkāpuma lietu un atzinusi, ka augstākās amatpersonas lēmums ir prettiesisks un nepamatots, saskaņā ar Administratīvās atbildības likuma 227.panta pirmās daļas 2.punktu tiesa var atcelt augstākās amatpersonas lēmumu pilnībā vai kādā tā daļā un izbeigt administratīvā pārkāpuma lietu pilnībā vai atceltajā daļā.

[14] Atbilstoši Eiropas Cilvēktiesību tiesas atziņām no Eiropas Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 6.panta izriet tiesas pienākums argumentēt spriedumu, bet tas nav saprotams kā prasība detalizēti atbildēt uz jebkuru argumentu. Tiesnešiem ir jāuzklausa visi argumenti, bet viņiem nav pienākums detalizēti atrunāt jebkuru iesniegumu vai skaidri atbildēt uz jebkuru paskaidrojumu. Tiesai ir atļauts izvērtēt argumentus, kurus tā uzskata par nozīmīgiem no tiesību viedokļa *(Eiropas Cilvēktiesību tiesas komisijas 1986.gada 13.oktobra lēmums)*.

No tiesu prakses un procesuālās ekonomijas principa izriet, ka tiesai, konstatējot kādu vienu patstāvīgu nolēmuma atcelšanas pamatu, nav nepieciešams izklāstīt visu sūdzībā norādīto argumentu vērtējumu, kas sūdzības

iesniedzējam šķiet svarīgi un būtiski. Ņemot vērā [10.4] – [13] punktos norādīto, ka augstākās amatpersonas lēmums tiek atcelts būtisku procesuālo pārkāpumu dēļ, tiesa procesuālās ekonomijas nolūkos spriedumā nesniedz savu vērtējumu citiem sūdzībā norādītajiem argumentiem. Tiesa atzīst, ka sūdzībā norādītie argumenti nevar ietekmēt tiesas secinājumus, sakarā ar kuriem izskatāmajā lietā ir atceļams augstākās amatpersonas lēmums.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvās atbildības likuma 224.-226.pantu, 227.panta pirmās daļas 2.punktu, 228.panta pirmo daļu, tiesa

n o s p r i e d a:

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Kārtības policijas biroja priekšnieka vietnieka /Datums A/ lēmumu Nr./Numurs A/ atcelt pilnībā un izbeigt administratīvā pārkāpuma lietu pret /Persona A/.

Spriedumu 10 (desmit) darbdienu laikā no sprieduma paziņošanas dienas var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Latgales apgabaltiesā, sūdzību vai protestu iesniedzot Latgales rajona tiesā, bet adresējot Latgales apgabaltiesai.

Tiesnesis I.Dzindzuks

DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU E-PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU